

Tims standaard (slot)

aflevering 15: Doubletten

door Tim Verbeek

De standaard is de serie over wat normaal is in het hedendaagse bridge. Een oplossing voor al die bridgediscussies die beginnen met 'Het is toch normaal', 'Common sense' en 'De hele wereld speelt het zo'. Deze reeks is bedoeld voor de situaties die je niet met je partner afgesproken hebt. Dan kun je terugvallen op deze artikelen.

In elke aflevering wordt niet alleen behandeld wat standaard is maar ook wat veel gespeeld wordt, zowel goed als slecht, en wat een geavanceerdere afspraak is.

Laatste aflevering in de serie

We zijn aanbeland bij de laatste aflevering. Niet dat ik denk dat alle situaties beschreven zijn. Maandelijks komt er een situatie voor waarbij ik de vraag krijg wat standaard is of dat er een situatie is waar de standaard vreemd is. Neem de volgende situaties:

1♠ (pas) 2♥ (pas)
3♥

Stel je speelt 2♥ nog als 10+, de vroegere standaard. Wat betekent dan 3♥? Toen ik ooit 2♥ als 10+ speelde, twintig jaar geleden, was 3♥ mancheforcing. Anders is slembieden te lastig (en de manche wel of niet bieden trouwens ook). Dit in het achterhoofd houdend kwam ik de volgende situatie tegen:

1♠ (2♣) 2♥ (pas)
3♥

Nu hebben we een 2♣-volg bod en direct verandert dat de betekenis van 3♥.

Volg bod verandert visie op doel bieden

Het is nu standaard om dat als niet-forcing te spelen. Leg dit eens uit aan iemand die pas een paar jaar bridget! De logica hierachter is dat door het 2♣-volg bod slem veel minder kans heeft en je je daarom alleen

druk maakt over de vraag of je in de goede manche komt, terwijl je zonder volgbod wél slemgeoriënteerd biedt.

Als lezers zélf situaties hebben waarover ze graag willen weten wat standaard is, laat het me weten. Dan komt er een aflevering lezersvragen maar vooralsnog gaan we weer een groot onderwerp behandelen, namelijk doubletten.

We beginnen het artikel met een algemeen stuk over informatieve doubletten en vervolgen met strafdoubletten. Daar waar ik vind dat er een standaard is, benoem ik die. Er zijn echter genoeg situaties die geen standaard hebben. Daarvoor is het onderwerp te complex.

Doubletten algemeen

Vroegâh, toen ik nog in het Haagse bridgete, speelde ik de nodige strafdoubletten. Met mijn vader was 1SA (2♣) dbl een strafdoublet. Ik kan me herinneren dat we dat ook deden als we acht of meer punten hadden zonder bod.

En dan ging het doublet-allen pas en dat eindigde in -1270. Dit was een bedrijfsongeval, volgens mijn vader.

We zijn een kwart eeuw verder en ik kan me niet voorstellen dat dit doublet straf kan zijn. En zo zijn er de nodige biedsituaties waar het strafdoublet is afgeschaft. Tegenwoordig zijn doubletten in eerste instantie informatief, of *take out* als je de Engelse term gebruikt.

Wat betekent 'informatief' eigenlijk?

Informatief is een vage term. Het informatief doublet belooft ofwel verdeling, ofwel punten, ofwel een combinatie van beide, zolang partner maar *niet* denkt dat ie moet passen omdat het een strafdoublet is. Het idee is dat partner dat doublet uitneemt, een letterlijke vertaling van *take out*. Een paar simpele voorbeelden waar doubletten informatief zijn:

1♣ (3♣) doublet

(1♣) dbl (3♣) doublet

(1♣) pas (1♥) pas
(2♣) doublet

(1♠) pas (1SA) 2♣
(3♠) doublet

1♠ (2♥) 3♣ (3♥)
doublet

Stuk voor stuk zijn deze doubletten tegenwoordig informatief. Sommige zijn niet zo duidelijk maar in geval van twijfel gaan we uit van informatieve doubletten.

Het strafdoublet

Ergens houdt het informatieve op en begint het strafdoublet. In de volgende biedverlopen is het doublet duidelijk straf:

(1♠) pas (4♠) pas
(pas) doublet

(1♥) pas (1♠) pas
(2♣) pas (2♥) pas
(pas) doublet

(1♣) 1♠ (dbl) 1SA
(2♣) 2♠ (pas) pas
(3♣) pas (pas) doublet

Deze biedverlopen zou je kunnen scharen onder de definitie 'wij zijn uitgeboden'. Maar hoe definieer je uitgeboden? Hier houd je altijd een grijs gebied, zeker omdat er heel veel situaties te bedenken zijn. Met Danny Molenaar, mijn vaste bridgepartner, had ik een aantal jaren geleden het volgende misverstand:

(1SA) 2♦* (2SA*) pas
(3♣*) pas (pas) doublet

2♦ was een hoge kleur, 2SA was transfer Lebensohl, zoals uitgelegd in de vorige aflevering. van Tims Standaard. Ik had een kaart waarmee 3♣ een paar down zou gaan maar Danny dacht dat ik zijn hoge kleur wilde weten en dat via het doublet wilde vragen. Hij dacht informatief en ik dacht straf. Dergelijke misverstanden kun je niet voorkomen door dit artikel. De betreffende situaties moet je binnen je partnership afspreken.

Duidelijke strafsituaties

- Een paar situaties die wél duidelijk straf zijn, zijn de volgende:
- 1 We pakken ze op
  - 2 Wij hebben fit
  - 3 Wij openen preëemptief en zij volgen
- ad 1 Deze drie situaties zijn makkelijk te duiden. Hoewel je in oppaksituaties ook met informatiedoubletten kunt werken, is de standaard om strafdoubletten te spelen na biedverlopen als
- 1♠ (dbl) rdbl
  - 1SA (dbl*) rdbl
- *dbl is conventioneel

Als één van de twee tegenstanders nu biedt en je doubleert, is dat voor straf.

- ad 2 Als we fit hebben en de tegenpartij biedt, hoef je niet meer te doubleren om andere kleuren te tonen. Met fit kun je steunen, dan is het logisch om doublet als straf te spelen.
- ad 3 De laatste regel is het meest standaard om als straf te spelen. Als we preëemptief openen en zij volgen dan is doublet voor straf. Dat is al decennia zo en ik verwacht ook niet dat dit snel zal veranderen.

Dubieuze strafsituaties

Er zijn enkele situaties waarin vroeger een doublet standaard voor straf was, die tegenwoordig niet meer standaard straf zijn. De eerste situatie is het teruggekaatst doublet:

(1♣) dbl (1♥) doublet

Mensen willen dit tweede doublet als straf spelen omdat 1♥ vaak wordt gepsycht. In het verleden was psychen méér een onderdeel van het spel dan tegenwoordig.

Met een psych zet je vaker je partner dan de tegenstanders op het verkeerde been en het is heel gevaarlijk te psychen, zeker deze situatie. De openaar kan namelijk fit hebben en de 1♥-bieder tot grote hoogte steunen. Dit doublet als teruggekaatst spelen is tegenwoordig de standaard.

De tweede situatie is onduidelijker:

(1♠) pas (pas) dbl
(2♠) doublet

Binnen de top is dit duidelijk een informatiedoublet maar volgens de oude theorieën heb je een strafdoublet op 1♠ gehad en gelukkig boden ze nu zelf 2♠ dat je nu lekker kunt doubleren. Deze situatie zit in de limbo tussen straf en informatief. Gelukkig mag ik het beslissen als duidelijker van de standaard en is dit een informatiedoublet geworden.

Bijzondere doubletten

- Er zijn drie doubletsituaties die een speciale bijzondere betekenis hebben:
- Supportdoubletten
  - Manche-inviterende doubletten
  - Uitkomstdoubletten

Supportdoublet

Je kunt een goede discussie voeren over hoe goed supportdoubletten zijn maar ze zijn zo standaard dat je er oningespeeld van uit mag gaan dat partner het goed opvat. Ik kan me nog herinneren dat ik vijftien jaar geleden met een goede speler speelde die me na afloop van een spel vertelde dat hij geen supportdoublet speelde, terwijl ik er zojuist een had losgelaten. Zo standaard vond ik het toen al.

Wat wél vaak misgaat bij supportdoubletten, is tot welke hoogte je ze speelt. Dat is namelijk **tot 2M-1**. Om het minder wiskundig op te schrijven:

1♣ (pas) 1♠ (2♥)
doublet
Doublet is support

1♣ (pas) 1♠ (2♠)
doublet
Doublet geen support dus informatief

Het komt regelmatig voor dat men niet

weet dat een supportdoublet stopt bij 2M-1. De reden waarom het daar stopt, is dat je je partner naar het drieniveau forceert als je supportdoubletten op hoger niveau speelt; je wilt niet met 12 tegenover 6 in een 4-3-fit op drieniveau komen.

Manche-inviterend doublet

Het inviterend doublet voelt minder standaard aan. Maar er is een duidelijke situatie waarin men het speelt en dat is als:

- 1 wij fit hebben en
- 2 de tegenpartij precies onder onze kleur biedt zodat we niet meer kunnen inviteren.

1♠ (pas) 2♠ (3♥)
doublet

3♠ is nu *to play* want het is eentje hoger dan het bieden van de tegenpartij. Om toch te kunnen inviteren, gebruik je het doublet. Dit is dus een uitzondering op de regel dat als wij fit hebben, doublet voor straf is.

Expert: manche-inviterend doublet voor minor

In de top is ook het volgende doublet een inviterend doublet:

1♦ (1♠) 3♦ (3♠)
doublet

Je wilt dat partner met een schoppenstop 3SA biedt en zonder stop kijkt of 5♦ een optie is. In deze situatie heb je geen bod onder 3SA om dat uit te zoeken.

Uitkomstdoubletten

Op zich zijn uitkomstdoubletten een soort strafdoubletten. Je verwacht niet dat ze het bod dat ze bieden, gaan halen. Afhankelijk van *wat* je doubleert (een cue, vierde kleur, stayman, transfer), toon je waarden en/of lengte.

Conclusie

Vroeger was het strafdoublet veel normaler dan tegenwoordig. Niet dat je daarmee alle situaties goed kunt doen, daarvoor is het onderwerp te groot. Slechts enkele situaties zijn hier besproken. De tendens is duidelijk: enkele doubletten die vroeger straf waren, zijn nu informatief. En in geval van twijfel ga je uit van informatief.